

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Байдікова К.І., гр. Е-21

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Мілаш І.В.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Сутність бюджетування більшістю науковців розглядається з позиції планування, зокрема у поєднанні планування, контролю, обліку й аналізу. На сьогодні трактування поняття «бюджетування» є неоднозначним. Проте можна відмітити, що ключовими словами у його визначенні є «система», «процес», «технологія». Так, В. Бурцев та ін. дослідники визначають бюджетування як систему планування, обліку і контролю результатів діяльності підприємства. В. Самочкін під бюджетуванням розуміє систему узгодженого управління підрозділами підприємства в умовах динамічного диверсифікованого бізнесу, за допомогою якого приймаються рішення на основі обробки даних. Тобто бюджетування розглядається як підсистема управління, що передбачає координацію дій, планування й організацію процесу.

Багато авторів визначають бюджетування як процес. Так, С. Голов, В. Савчук, О. Крайник стверджують, що бюджетування – це процес планування майбутнього підприємства, результати якого оформлюють системою бюджетів. О.О. Терещенко вважає, що бюджетування – це процес складання бюджетів із подальшим чітким їх дотриманням. Цей підхід не слід вважати зовсім вірним, оскільки процес не може включати системи, а бюджетування базується на системах обліку, контролю та ін. На думку О. Косарева, Т. Сизова, В. Гамаюнова бюджетування визначається як технологія фінансового планування, обліку та контролю доходів і витрат, яка дає змогу аналізувати отримані й прогнозовані фінансові показники. В.В. Власюк під бюджетуванням розуміє технологію складання, коригування, контроль та оцінку виконання фінансових планів. Майже такого ж трактування дотримуються й інші автори, які визначають бюджетування як розробку прогнозів і планів за основними видами діяльності, а також контроль за їх виконанням.

Ми також дотримуємося підходу О. Косарева, В. Сизова, що бюджетування – це технологія управління підприємством, яка охоплює процеси планування, обліку і контролю майна з метою досягнення установлених цілей підприємства як в цілому, так і в розрізі його структурних складових. На нашу думку, дане визначення найбільш повно визначає сутність і призначення бюджетування.